

1987-2012

Colofon

Uitgave van Bewonersvereniging Bickershof

p/a Bekkerstraat 38A

3572 SJ Utrecht

www.bickershof.nl

info@bickershof.nl

ter gelegenheid van 25 jaar Bickershof

september 2012

Samenstelling en redactie: Nick Garlick, Fieke den Hollander, Thea Figee, Marian Spruijt, Ineke Zwaal

Foto's uit archief Bickershof (o.a. Kees van Gool, Thea Figee, Nick Garlick, Joyce Parlevliet)

Tekeningen: Thea Figee

Mede mogelijk gemaakt door het Leefbaarheidsbudget van de Gemeente Utrecht

Voorwoord

Door het bestuur van Bewonersvereniging Bickershof is ons gevraagd een boekje ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum te maken. Het resultaat heeft u in uw handen. Een impressie van wat de Bickershof is en wat die betekent voor de mensen die zich er mee verbonden voelen. Van hoe het zo gekomen is, van wat er bij komt kijken. en van de plannen voor de toekomst. Van de mensen die het dragen en gedragen hebben. Het is niet compleet. 25 jaar is een lange tijd. Tijdens de besprekingen over dit boekje realiseerde ik me dat ook mensen die in mijn beleving al langere tijd rond

de Bickershof wonen en meedoen toch feiten en verhalen uit die begintijd niet meer weten. Zo gaat dat. In dit kleine bestek is het onmogelijk om alle gebeurtenissen en iedereen die een rol heeft gespeeld de plek te geven die ze verdienen. Maar als u goed leest en kijkt ziet u veel mensen en activiteiten terug op de volgende bladzijden. Veel plezier ermee en niet in de laatste plaats: *Kom gerust eens kijken!*

Namens de samenstellers,
Marian Spruijt

Toen

Zo zag het eruit in het begin van de jaren 80: aftandse gebouwen, parkeerplaatsen en vrijwel geen plant te bekennen.

Nu

Groen! Groen! En nog meer groen!

Hoe het zo gekomen is...

Je kunt het je haast niet meer voorstellen als je nu rondloopt tussen al dat groen en de inmiddels grote bomen maar een tijdlang was de Bickershof net als veel andere binnenterreinen in Wittevrouwen in gebruik als bedrijfsterrein.

Voorgeschiedenis in een notendop.*

In het begin van de vorige eeuw werd de wijk behoorlijk dichtgebouwd en was er weinig ruimte voor groen. Eind jaren zeventig organiseerden wijkbewoners zich met hulp van het wijkcomité om de kwaliteit van de woonomgeving te verbeteren. Zij maakten zich sterk om, in het kader van stadsvernieuwing, vrijkomende binnenterreinen op te kopen en te herinrichten. Het doel was om meer groen, meer speelruimte voor kinderen en een aangename openbare verblijfsruimte voor verpozing en sociaal contact te creëren. Daarnaast wilde men de overlast door geluidshinder en vervuiling van bedrijven terugdringen.

Toen in 1979 twee automobielbedrijven tussen Biltstraat, Bekkerstraat, Bouwstraat en Goedestraat hun opstallen aan de gemeente verkochten, zagen wijkbewoners dus hun kans schoon. Op een inspraakavond kwam een groep mensen samen die van het terrein wel iets moois dacht te kunnen maken. Helaas moest er eerst nog een flinke hobbel genomen worden want bodem en grondwater bleken zwaar vervuild te zijn! Erfenis van de garagebedrijven. Net als in het Griftpark, waar een gasfabriek had gestaan, moest één en ander grondig aangepakt worden. Een klein groepje zette zich hardnekkig in om het terrein zo snel mogelijk gesaneerd te krijgen. Het duurde vijf jaar voor de bodem schoon was. Dat is kort.

De sanering bestond uit het afgraven van een dikke laag grond. Daarvoor in de plaats kwam wit zand met daarop een leeflaag van een halve meter. Het duurde wat langer voor het grondwater dat met een zuiveringspomp werd afgevoerd schoon was.

Ondertussen kregen de ideeën hoe het er uit zou moeten gaan zien steeds meer vorm. Met ruimte voor natuur en cultuur en een speelplaats. Een belangrijk uitgangspunt is geweest dat zoveel mogelijk alle

bewoners werden betrokken bij het beheer. Duidelijk werd dat een terrein als de Bikkershof met bosplantsoen, speelplaats, heemtuin met vijver, volkstuintjes, kruidentuin, groot en klein fruit, een zonneweide, dieren en kompostplaats zou staan of vallen met een goed beheersplan. Er waren ideeën genoeg en die werden omgezet in een voorstel aan de gemeente. Maar de gemeente had een eigen plan ontworpen dat in grote lijnen neerkwam op driekwart verharding met wat struiken. Daarin zagen de buurtbewoners hun ideeën totaal niet terug. Uiteindelijk werden de twee plannen in elkaar geschoven. Daarmee waren we er alleen nog niet. Want de plannen van de gemeente kwamen ook niet overeen met de wens van de bewoners om zelf het terrein te onderhouden. Pas na een politieke actie versus de toenmalige wethouder lukte het om 'experimenteel' het terrein volledig zelf te gaan beheren. Ongetwijfeld geholpen door de omstandigheid dat er geen geld was om het terrein door Openbaar Groen te laten onderhouden.

Kortom: het heeft heel wat handen en voeten in de aarde gehad maar in 1987 werd de Bikkershof officieel geopend. Wat waren we blij en trots! En dat zijn we na

vijfentwintig jaar nog steeds. De tuin is in de loop der tijd alleen maar groener en mooier geworden. Dat is waard om gevierd te worden!

Marian Spruijt

*Wil je meer weten? Meer informatie is te vinden in de brochure die in 1993 is uitgegeven door de Bikkershof.

Eerder.....

Bijna 53 jaar geleden ben ik geboren in de Bekkerstraat 26-I. Ons huis had een balkon, dat uitkeek op de garage. Mijn vader was chef werkplaats van Autopark Boré, later de Stichtse Automobielen Maatschappij. De auto's gingen via de poort onder ons huis naar het binnenterrein. Er stonden Caltex benzinepompen op de stoep voor ons huis.

Toen ik 6 jaar was, zijn wij verhuisd naar 24-I, het huis waar ik nu nog woon. Mijn vriendinnetje woonde op de Biltstraat en ik kon via de daken van de garage en de stallen naar haar toe lopen. Ik speelde na sluitingstijd veel op de pleinen van de garage, tussen de auto's. Op ons balkon rook het naar uitlaatgassen en verf van de autospuiterij.

Toen het terrein in 1981 aan de gemeente werd verkocht, was er sprake van, dat er parkeerplaatsen zouden komen. Gelukkig is dat door de inspanning van een aantal bewoners tegengehouden.

De garage werd gesloopt, er kwam een muur om het terrein en omwonenden kregen de mogelijkheid om hun tuintje te vergroten. Het braakliggende terrein werd voorzichtig in gebruik genomen door de eerste pioniers. Peter Peels zaaide een veldje zonnebloemen. De Krakeling, die de ruimte onder ons huis had gehuurd, zette een stukje

land af om de kindertjes te luchten. Jan Blankensteijn liet er zijn hond uit, een angstaanjagend grote bouvier. Wij zetten onze fietsen achter het hek. Als die hond in de buurt was, was het beter om maar even te wachten.

Het terrein bleek vervuild. Er werd een meter aarde afgegraven, grondwater werd gespoeld en er werd nagedacht over de inrichting van het terrein.

In 1987 werd de Bickershof feestelijk geopend door wethouder Wim van Willigenburg. Ik had inmiddels 2 dochters: Iense en Tessel en daarna nog zoon Tijn en dochter Maj. Zij hebben een zeer gelukkige tijd doorgebracht in de veilige omgeving van de tuin. Samen met leeftijdgenootjes kamperen op het grasveldje bij de boomgaard. Of samen met alle kinderen bessen plukken en jam maken op een antiek houtkacheltje.

Inmiddels ben ik oma van Ezra en de volgende komt er alweer aan. Fijn om weer terug te zijn op het randje van de zandbak!

Joyce Grootendorst

...later....

Hoi, wij zijn Quinte en Yora (11 en 13) en wij wonen al ons hele leven in de Goedestraat.

Als kleine kinderen kwamen we al in de Bickershof. Dan gingen we daar op het speeltoestel spelen of er was iets georganiseerd zoals: Paaseieren zoeken of iets anders leuks. Dat paaseieren zoeken kunnen we ons trouwens nog goed herinneren. De grootste kinderen gingen ze verstoppchen in twee gebieden. Eén voor de kleintjes, wat wij toen waren, en één voor de grotere kinderen, waar we later mochten gaan zoeken. Als je een paaseitje gevonden had, mocht je dat in een grote mand leggen en als we klaar waren werden alle eitjes netjes verdeeld. Soms vond je na twee weken nog een eitje in een boompje, waar je dan vaak om moest

lachen. Zo van: 'Yes, ik heb nog een paaseitje gevonden!!, hihi!'

Ook kunnen we ons Berna de geit nog herinneren, zij stond altijd op het grasveld aan een touw, maar haar hok was waar nu de eenden staan,

tegenover de tuintjes, waarvan we er ook ooit nog één gehad hebben. Berna werd een beetje te oud voor de Bickershof, dus is ze naar een geitenboerderij verhuisd, ze was ook een beetje eenzaam. Dat vonden we wel jammer, want we vonden het altijd een mooi dier.

Nu nog steeds komen we in de Bikkershof, we skaten er, en er groeien zulke lekkere besjes in de moerbeiboom, waar we altijd van smullen in de zomer, en als er een feest is, dan komen we ook even een blikje werpen. Laatst nog was er een feest, toen kwam er een muziekgroep optreden en wat was er heerlijke appelsap. Uit onze eigen boomgaard.

joehoe groeien dan!

En nog 25 jaar later?

Bij een jubileum is het gebruikelijk om terug te kijken naar hoe het allemaal is begonnen. Er is inmiddels al veel bereikt. In dit boekje vind je hoe het zo allemaal gekomen is en wat er tot nu toe gebeurd is.

Eind jaren zeventig tot begin 1987 is er veel discussie geweest over de herinrichting van het terrein met de gemeente Utrecht en de omwonenden die er wat moois van wilden maken. Een complicerende factor was de vervuiling van de grond. Uiteindelijk is op 16 mei 1987 de Bickershof officieel geopend en werd op 24 september 1987 Bewonersvereniging De Bickershof opgericht. De bewonersvereniging gaat het beheer van de tuin op zich nemen. We zijn dan één van de eerste **zelfbeheerprojecten** van de gemeente Utrecht, en zelfs landelijk.

De eerste jaren wordt er nog veel aangevuld en gewijzigd in de inrichting van de hof. Zo zat er in het oorspronkelijke plan geen vijver, werd nog een boom verplaatst en werden er muurtjes gemetseld. Na deze fase van opbouw, heeft de Stichting Samenhang in 2002 een beheerplan geschreven, om het zelfbeheer meer structuur te geven. Hierin stonden 3 aspecten centraal: 'natuur beheer', 'technisch beheer' en 'sociaal beheer'.

Inmiddels zijn we alweer in een volgende fase beland. De Bickershof is nu

een volgroeide tuin. En bewoners komen en gaan; ieder met hun eigen deskundigheid en beschikbare inzet. In 2010 hebben we ecologisch hovenier Rob van der Steen kunnen inschakelen. Dit was mogelijk met een bijdrage uit het

Leefbaarheidsbudget van de gemeente Utrecht. Gezamenlijk is nog eens opnieuw naar de inrichting van de tuin gekeken. Welke keuzes moeten er worden gemaakt voor de lange termijn? Waar moeten we de natuur bijsturen of onze opzet aanpassen? Welke mate van onderhoud past bij de draagkracht van de bewoners? Dit heeft uiteindelijk een handzaam en **aangepast nieuw beheerplan** opgeleverd. Hiermee kunnen we de

komende jaren goed vooruit.

Ook dit beheerplan zal over een tijdje weer worden herzien. Net als in de natuur zal ook de Bikkershof steeds moeten **meebewegen**.

Hoe beweegt de Bikkershof mee?

- **De Gemeente Utrecht bezuinigt.** Tegelijkertijd wordt het zelfbeheer door de gemeente gestimuleerd. Met dit laatste punt zijn we blij. Maar ook zelfbeheer kost geld. De Bikkershof zal zich de komende jaren inzetten om goede randvoorwaarden voor zelfbeheer te behouden. Daarbij gaat het niet alleen om geld, maar ook om een goede relatie met de gemeente en met andere partners (zelfbeheer, de Wijkraad NO, omliggende bedrijven, e.a.)
- **Van publiek naar privaat.** Bij zelfbeheer past ook een zekere onafhankelijkheid. Tot nu toe was het voornamelijk de gemeente die ons financieel ondersteunde. De Bikkershof zal de komende jaren ook naar andere geldbronnen op zoek moeten gaan. Bij een aantal fondsen zijn we het afgelopen jaar al succesvol geweest.

- **Steeds meer naar buiten.** Natuurlijk, de tuin staat centraal: wieden, snoeien, kweken en zaaien zijn allemaal essentieel voor de Bickershof. Maar hetzelfde geldt voor ‘erkenning’ en het daarbij behorende geldbedrag. De Bickershof zal ook de komende jaren naar buiten gericht blijven. Om te laten zien hoe mooi het hier is, om te inspireren en ook om te kunnen blijven voortbestaan omdat er voldoende draagkracht is.

De Bickershof is niet alleen een mooie tuin of een stukje groen in een dichtbevolkte wijk. Maar is ook een ontmoetingsplaats voor buurtbewoners en hun

kinderen. Alle mooie termen (sociale cohesie, civil society of gemeenschapszin) die je er aan kunt geven betekenen eigenlijk allemaal hetzelfde. Het gaat om **de mensen**, mensen die zich willen inzetten, zich willen verbinden om gezamenlijk iets voor elkaar te krijgen. Dat is de afgelopen 25 jaar goed gelukt. Inmiddels werken goed samen met de gemeente en ontvangen we gezamenlijk internationale ‘groengroepen’.

Vol vertrouwen kijken we vooruit naar de volgende 25 jaar. Zodat de mensen die hier dan wonen ook samen zullen genieten van het stukje natuur in de stad en alle activiteiten die er in de hof worden georganiseerd.

Het bestuur Bewonersvereniging De Bickershof, September 2012

Marian Moons,
voorzitter
Joyce Parlevliet,
secretaris
Ans Harterink,
penningmeester
Ingrid Kruse,
lid

Mijn slakkentuintje

Het is ochtend en stil in de Bikkershof. De bijen zoemen en zijn druk op zoek naar de mooiste bloemen. Onderweg troeven ze hun collega's af. Je moet snel zijn wil je nectar snoepen. Een merel kondigt luidkeels tuinstress aan. Er moet een jong mereltje gered worden, dus stier ik in volle vaart het pad af. Een grijze cyper kiest het hazenpad.

Het is juli. Ultramarijn blauwe korenbloemen en rozerode klapprozen schitteren me tegemoet. In m'n moestuintje help ik een stokboon z'n leistok te vinden. Ik stap voorzichtig als een insect tussen het weelderig groen en verbaas me over de wondermpjes der natuur.

Want elke dag bloeien er nieuwe cadmium knalgele courgettebloemen. „Je kunt ze eten”, roept een andere tuinder me toe. Maar niet alles wil je eten, want ik krijg het niet over mijn hart deze cadeautjes te plukken. Wel eens gezien hoe mooi ze in zowel zonlicht als schaduw ware van Goghjes worden? Deze schoonheid is te aanschouwen voordat de naaktslakken oprukken, maar ook dat heeft z'n charmes. Op slijmerige tochten vreten ze zich onvoorstelbaar snel vol met de mooiste blaadjes, tomaatjes, courgettes en sla. Ze verstoppert zich goed, op de stommeling na, die een enkeltje eend te wachten staat. Leonard en Virginia verorberen ze in één enkele slikbeweging. Dat is zelfs voor de grootste dierenliefhebber nog een redelijk acceptabel beeld.

Er zijn zomers dat de moestuin blank staat. Er zijn zomers dat de moestuin bijna elke dag besproeid moet worden. Je hebt topzomers met superbieten, die smaken als slagroomgebakjes en shitzomers met nog geen enkele sperzieboon, maar elke zomer is een feestje. Tuinieren ervaar ik als een momentje

voor jezelf. Het is heerlijk om alleen maar een beetje onkruid te wieden, in de zwarte aarde te speuren naar de allereerste plantjes of je door een al te grote aalbes te ploeteren voor een schaaltje vuurrode bessen. Niets leuker dan regelrecht uit de struik eten of een worteltje uit de grond trekken, afstoffen en smullen maar.

Eenmaal thuis tel je je zegeningen. Nauwelijks te verwijderen zwarte zandsporen onder je nagels, nog meer zand in de gootsteen en tóch nog gestoken door die vreemde groene torretjes.

En kijk daar nou. Op de waterkraan boven de gootsteen vol sla uit de moestuin zit een naaktslak. Wat zijn ze eigenlijk snel. Uit de sla omhoog gekropen heeft hij zich razendsnel naar dit uitzicht op weer een nieuwe tuin gewerkt. Hij steekt zijn voelsprietten recht omhoog, alsof hij me wil aansporen: „Hé, doe

dat raam even open, want ik heb daar een bruin vermoeden van een nieuwe tuin vol smakelijke blaadjes.” Ik pak het klef, koude bruine bolletje op en kieper hem voorzichtig achter in de tuin. Ik loop terug, veeg m'n handen af en denk te horen: „Jammie. Dank je wel. Verandering van spijs doet eten. Hier kom ik de zomer wel door.”

Sperziebonenwoogst 2012

Thea Figee

De Paashaas is geweest!

..... en komt elk jaar weer!

Peter Peels

Bickershof een

Bij een terugblik op 25 jaar Bickershof mag een stukje over de grote initiator Peter Peels niet ontbreken. Hij woonde aan de Bickershof toen het terrein door de gemeente werd vrijgegeven na de verhuizing van de bedrijven op het binnenterrein. Peter zag bij de

dorpse samenleving voor zich, waarin de sociale aspecten van het tuinieren en het samen leven in een micro-organisatie samenkomen. En dat die droom uitkwam, verraste hem. Dat was ook wel bijzonder in een periode waarin begrippen als milieu, duurzaamheid en ecologie nog nauwelijks tot de verbeelding spraken. Het kostte dan ook veel moeite om gemeenteambtenaren achter de plannen te krijgen.

Ik leerde Peter kennen toen ik in de Bekkerstraat kwam wonen. Al gauw registreerde ik zeer regelmatig het geklepper van zijn klompen. Die droeg hij al zijn hele leven, als boerenzoon was hij niet anders gewend. Bijna dagelijks was hij op het binnenterrein te vinden. Ik moest mijn tuin nog aanleggen en heb totaal geen groene vingers. Peter vroeg naar mijn wensen en vertelde me over de mogelijkheden die hij daarbij zag. Hij had verstand van zaken en hij kon zijn ideeën goed overbrengen. Dat deed hij op een manier waardoor je je gerespecteerd voelde.

De bevologenheid waarmee hij kon enthousiasmeren werkte niet alleen voor mij inspirerend. Hij kreeg veel omwonenden zover dat er een goede samenhang ontstond. Een beheersplan

voor de Bickershof moest er komen, de bewonersvereniging had een

bestuur nodig, er moest geld worden ingezameld. Peter kende de wegen, wist mensen te betrekken en te binden. Dat vergde veel inspanning en volharding. Zijn eigenzinnigheid maakte dat hij wel eens in conflict kwam, bijvoorbeeld met de gemeente als die weer eens plannen ontvouwde voor Wittevrouwen of voor het openbaar vervoer. Maar dankzij al zijn inspanning zijn mooie dingen tot stand gekomen.

Peter is overleden op 8 november 2007 in Amsterdam, de plaats waar hij de laatste jaren leefde. Maar ook in die jaren was zijn betrokkenheid bij het wel en wee van de tuin nog groot. Zijn lijfspreuk: "Het komt zoals het komt en het gaat zoals het gaat," siert de steen bij de entree van de Bickershof aan de Bekkerstraat. Dat de Bickershof nu het 25-jarig bestaan kan vieren, komt mede door zijn initiatief en zijn inzicht. Het is een feest waard dat we er nu nog zo volop van kunnen genieten.

Pank Geraerts

Werkzondag.....

De Bikkershof

Een haiku van Sini Marskamp

gif-groen vervuilde
grond, werd een groene luthof
midden in de stad

er zoemen bijen
vroedmeesterpadden fluiten
fuuut-fuuut-fuut tussen
wilde grassen, klaprozen
koekoeks- en boterbloemen

ik struin door siertuin
langs uitgebloeid fluitenkruid
lichtgroen en roze
naar een kikkerdrilvijver
in een cirkel van lissen

een spuugbeestje blaast
een vette bel, tussen de
stok- en pioenroos

smeug smakkend knaagt
egel oorverdovend op
een stukje appel

rozemarijn, braam
overvloedig schuurt en buurt
alles door elkaar

de kippen zitten
breeduit broeds te zijn,
koolmees
pikt een graantje mee
kraai neemt een spetterbad in
de regenton, zon droogt hem

onder de jasmijn
eet virginia gulzig
vette naaktslakken

snaterend bewaakt
door loopeend lennard, die kort
met me mee kuiert

goudsbloem schatert in
de moestuin, naast prei, klaver
witte akelei

bij het fluweel-paars
van capucijners omvat
door groene ranken
val ik stil, wortel, koolraap
biet en aardbei groeien door

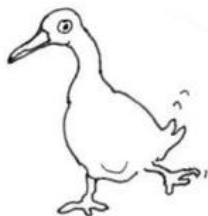
een merelnest huist
in knoestige appelboom
wie... zou niet willen
wonen tussen abrikoos
moerbeï en duizendschonen?

DE BIKKERSHOF is in twee oude japanse versvormen geschreven: in de haiku- (drie regels van vijf, zeven en vijf lettergrepen) en tanka-vorm (voegt twee regels van zeven lettergrepen toe). Van oorsprong is deze vorm bedoeld om natuurbeschrijvingen te combineren met de ervaring van de dichter.

5 Dingen die ik - verzorger - geleerd heb over dieren

1. Konijnen rennen sneller dan het licht.

Probeer eens een ontsnapt konijn te pakken!

2. Een mannetjeseend is nergens bang voor.

Hij rent naar je toe als je aan zijn vrouw komt, kwekt als een gek. En als je hem oppakt, wegschuift of negeert, komt hij onmiddellijk terug. Iedere keer weer, totdat je weg bent.

3. Kippen kunnen overal tegelijk zijn.

Vijf kippen staan in de zon in een groepje.

Maar als je ze terug in hun hok wilt zetten, zijn ze in één tel op vijf verschillende plekken in de tuin.

4. Cavia's hebben één doel.

Eten. Daarna een beetje eten. En als ze klaar zijn met eten, dan nog een beetje eten, om dingen af te ronden voordat ze met eten kunnen beginnen.

5. Geiten eten alles.

Ik ging een keer gezellig met Berna zitten, om te lezen aan de picknicktafel. Zij ging naast me staan. 'Wat lief' dacht ik, totdat zij twee bladzijdes van mijn boek had gepakt. En opgevrotten.....

Nick Garlick

***Brunel* – Wie kent ‘m niet, wie kent ‘m wel**

Vermoedelijk heeft nog niemand een gerecht opgevrolijkt met *Brunel*, het stevige kruidje dat zo vastberaden groeit en vernuftige paarse en roze bloemen produceert, in de vorm van een ouderwets bijenkorfje. Het is een van de ‘apartelingen’ die al heel lang in de kruidentuin wonen. Af en toe verhuizen ze naar een ander bed. Spontaan, zoals *Lievevrouwebedstro* (1^e vermelding in 1999) of door menselijk ingrijpen: *Mierikswortel*, *Wijnruit*, *Kleine Pimpernel* (1^e vermelding in 1988).

Honkvast zijn *Sint-Janskruid* (1^e vermelding in 1999) en ook *Brunel* (1^e vermelding in 2002) die nog in hun oorspronkelijke bed staan en van daaruit kwistig met nakomelingen strooien. Het zijn vaak kruiden die men niet zo een twee drie in het dagelijks menu verwerkt maar die door hun fraaie bloeiwijze of anderszins opvallen. Dus mogen ze blijven.

Niemand heeft zich nog als proefkonijn gemeld voor een kopje thee van het *Citroenkruid*, een *Artemisia*-soort afkomstig uit de Tivolituin. Dat is sinds zijn komst, een aantal jaren geleden, geweldig uitgedijd. Dus mag het blijven.

Uit het *Sint-Janskruid* is nog geen druppel olie geperst. Maar het komt goed van pas om aan studenten het verschil te laten zien met het voor mens en dier giftige *Jacobskruid*. Dus mag het blijven...

En dan de *Wijnruit*, wegens z’n onaantrekkelijke geur verleden jaar veroordeeld tot vertrek. Hij voelde de bijl al aan z’n wortels, verstopte zich en kwam onverwacht tevoorschijn met prachtige geelgroene bloempjes. Dus...

Tja, de criteria voor verbanning – naar elders in De Bikkershof – zijn nogal willekeurig.

Deze vlieg is een link naar de oplossing van de prijsvraag. Zie verderop.

Peter Peels zei eens dat het allemaal niet zo strak hoefde: hier en daar een zwerfplant tussen de kruiden, waarom niet? Dat geeft aanleiding tot de

veronderstelling dat in de afgelopen 25 jaar nooit sprake is geweest van een onberispelijk aangeharkte kruidentuin. In 2012 werkt de kruidentuin nog steeds als een magneet op andere planten!

Die verlaten de nabijgelegen volkstuintjes, nestelen zich op onbewaakte momenten tussen de kruiden en slaan vervolgens zo uitbundig aan het bloeien dat niemand het over z'n hart verkrijgt ze daar weg te halen. Dit jaar waren dat: (lila) *Damastbloem*, (zachtgele) *Stokroos*, *Goudsbloem*, *Teunisbloem*, *Paarse morgenster*. Als sommige 'aanwaaiers' ook nog kruiden blijken te zijn, is dat helemaal een reden ze te laten staan. Helaas zonder naambordje. Het is nu eenmaal ondoenlijk al wat in de kruidentuin groeit te voorzien van identiek vormgegeven prijzige naambordjes.

De verzorgers proberen kruiden-wensen van omwonenden te vervullen en hebben ook hun eigen voorkeuren. Dat zijn niet alleen kruiden. De afgelopen jaren werd *Rucola* gezaaid, en *Dille* en *Koriander* – die dit jaar niet opkwamen. Er staat *Wede* tussen Tübinger bijenmengsel. Er groeit een enkele aan vraatzucht van slakken ontkomen *Peper*. En wat *Knoflook*. Soms slingert een *Oliekalebas* zich door de bedden, of krijgt een *Tomaat* de kans zich een zomer lang op een vrij plekje te vestigen. Er kwam een *Laurier*, die als kool groeide tot het verraderlijke voorjaar van 2012. Toen

werd hij bruin. Sterk teruggesnoeid krijgt hij nu weer groen blad.

Om bij de kruiden te kunnen komen, is er een paadje nodig. Helaas, want tussen de stenen van dit paadje groeit ontembaar het niet-kruid. Er is al eens gedacht aan: stenen vervangen door lagen nat karton, daarbovenop een dikke laag houtsnippers. Na 1 à 2 seizoenen zou dat compost geven voor tussen de kruiden. Dit idee is nooit uitgevoerd.

De huidige tactiek: ‘mooi mos’ tussen de stenen laten zitten en alles weghalen wat daar bovenuit steekt, werkt goed als men dat in groeizame maanden dagelijks even doet.

‘Even’?! Dit woord komt eigenlijk niet voor in een tuinwoordenlijst – niet in 1988 en niet in 2012 – omdat ‘even’ altijd langer duurt.

Ineke Zwaal

Prijsvraag ***Ken de hof***

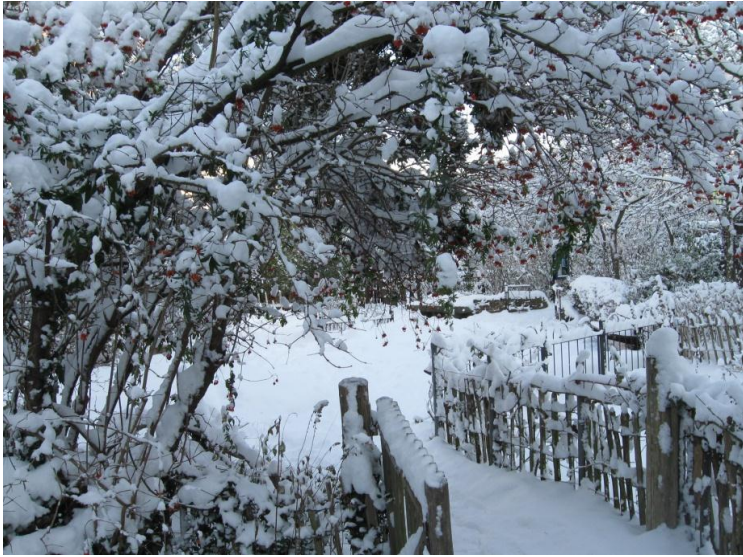
Ook dit is op de Bickersshof te zien, maar waar??

Mail je antwoord naar

info@bickersshof.nl

Onder de goede inzendingen wordt een pak Bickersshofse appelsap verloot.

In de winter.....

En in het voorjaar.....

De vijver, een rustpunt

Als ik af en toe eens lekker wil mijmeren ga ik tussen alle groen op het muurtje van de vijver zitten. Padden kijken, kikkervisjes zien zwemmen, de libelles en de af- en aanzwermende bijen erboven bestuderen en oogjes zoeken van de kikkers die met het kopje net boven water mij scherp in de gaten houden. Wanneer gaat dat enge mens nou eens weg! Dikwijls maken de kikkers en padden zelf een uitstapje ver weg van hun vijver en vind je ze vooral na een flinke regenbui overal op de paden van de Bickershof. Maar het liefst zitten ze met zijn allen thuis in de vijver. Ga maar eens kijken hoeveel lol ze daar hebben.

De vijver is zo'n vanzelfsprekend rustpunt in de Bickershof dat je je eigenlijk niet kunt voorstellen dat de hof aanvankelijk zonder dit pareltje gepland stond. In 1986/1987 wilde de gemeentelijk ontwerper geen vijver realiseren. Teveel gedoe. Het was natuurlijk Peter Peels die als eerste al een jaar later een gat in de tuin groef waarin vijf kuub kattenklei werd

gestort. De regenwaterafvoer van een groot belendend dak werd erop aangesloten en drie jaar lang kon iedereen genieten van een mooie grote cirkelvormige vijver die daarmee was ontstaan. Maar helaas. Na drie jaar was dit waterparadijsje dichtgegroeid en

begon het te lekken. Het grondwater zat te diep. De vijver viel steeds droog. Plantenwortels waren door de kattenkleilaag gegroeid. Iedereen dacht mee over een oplossing, ook het lezerspubliek van Oase (een landelijk blad voor heem- en natuurtuinen). Beton storten in een ecologische tuin was geen optie, maar wat dan? Ecoplan (een kleinschalig adviesbureau voor Natuurontwikkeling) kwam met de oplossing: een ecologische leemvijver met verschillende hoogteniveaus en oevers voor plant en dier. Leem zou het water van de vijver beter vasthouden en bovendien ook juist voldoende voeding geven aan alles wat erin groeit en zwemt. Foto's van destijds laten zien dat vele omwonenden zich op het graven van de nieuwe, maar liefst negen meter doorsnee vijver hebben gestort en mee hebben staan stampen op de vele ladingen leem die met kruiwagens door de Bickershof werden aangevoerd. Ook het metselen van de nu zo vanzelfsprekende muur rondom de vijver bleek een flinke klus, maar het resultaat mocht er wezen en floreert nog steeds. In leem blijken vele soorten planten te gedijen, al zouden ze volgens de opvattingen van Ecoplan relatief klein blijven, maar wat is klein? Gele lis, waterpest, blaasjeskruid, slangenwortel, wolfspoot, watermunt, vergeet-mij-niet, egelboterbloem, poelruit en ga zo maar door. Het wisselt elkaar af, steelt stuk voor stuk de show en voelt zich als een vis in het water.

Thea Figee

Bikkershof 1987 – 2012 in paradijsvogelvlucht

1987

Opening Bikkershof door wethouder Willigenburg op 16 mei. Eerste werkdag op 21 juni. Oprichting van de bewonersvereniging op 24 september. Kees van Gool, Hanneke Opdenbrouw en Peter Peels vormen het eerste, zeer actieve dagelijks bestuur. 2 december eerste algemene ledenvergadering.

1988

Eerste Bikkershofbericht met werkafspraken wordt in de wijk verspreid. Inrichtingsafspraken met de gemeente, flinke discussies en getouwtrek.

1989

Het ronde 'natte' stukje ten zuiden van de heemtuin wordt dieper uitgegraven en met een kleilaag waterdicht gemaakt. Met de overblijvende grond wordt de heemtuin opgehoogd.

1990

Eerste keer paaseieren verstoppen en zoeken. Dat werd een traditie. 15 september onthulling door Annemiek Rijckenberg van het Zeekalf, door Ole Langerhorst gemaakt van de stam van de kastanje achter Goedestraat 21 die dreigde om te vallen.

1991

Begin openluchtconcerten door diverse koren in de hof. Eerste vleermuizen worden gesignaleerd.

1992

In maart worden de pompen en oliescheider die de vervuilde grond hebben gezuiverd verwijderd.

Op 17 november krijgt de Bikkershof de Hoofdprijs uitgereikt door wethouder Schouten in het kader van de Gemeentelijke AMEV Milieuprijs

vanwege de aandacht voor educatie. Prijs is 3000 gulden. *'Ingeklemd tussen de huizen van de Biltstraat, Bekkerstraat, Goedestraat en Bouwstraat ligt de tuin van de bewonersvereniging Bickershof. De tuin bestaat uit een heemtuin, een bosplantsoen (waarin een peuterspeelterrein), een moestuingedeelte. Door een groep vrijwilligers wordt de tuin onderhouden op een ecologische manier: er is een kringloop van maaien, composteren en bemesten. Veel aandacht wordt besteed aan het lokken van vogels en insecten naar de tuin. Door het project worden omwonenden bij hun directe leefomgeving betrokken en wordt vervuiling en vandalisme tegengegaan. Het laat mensen zien hoe mooi de natuur vlakbij huis - midden in de stad - kan zijn en hoe een natuurlijke kringloop werkt. Het project levert op verschillende manieren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in de stad. De bewonersvereniging Bickershof verdient de Milieuprijs 1992 van de stad Utrecht.'*

1993

De nieuwe leemvijver wordt aangelegd.

1994

Berna de geit komt hier wonen.

1995

Twee egeltjes uit de egelopvang worden uitgezet.

1997

Aandacht in het bekende radioprogramma Vroege Vogels. Eerste kunsttentoonstelling (beelden Ina van Herwijnen) en

er volgen er meer. Aanleg boerentuin waar eerst dahlia's stonden. Start jaarlijkse plantenruilmarkt, een zeer succesvol evenement waar je als omwonende en bezoeker snel bij moet zijn. Hekwerk Paradijsvogels

(ontwerp Hermine Breukers) aan de Bekkerstraatzijde geschilderd met de kinderen. De jaarlijks terugkerende barbecue wordt voor het eerst gehouden. En Berna de geit krijgt twee jongen: Cas en Ciska.

1998

Snoeicursus wordt geïntroduceerd.

1999

In de zomer activiteitenmiddagen voor de kinderen: jam maken, uitleg over de bijen, onderzoek vijver, kruidenthee maken. De flowforms worden geplaatst.

In oktober schenkt de Gemeente een deel van het Leefbaarheidsbudget.

2000

Beeld van staande man van kunstenaar Tomasz Vetulani wordt op de rand van de vijver geplaatst. Prachtig, helaas uiteindelijk toch niet aangekocht.

2001

In februari wordt op het pleintje een nieuwe lindeboom geplaatst ter vervanging van de linde die het niet gered heeft vanwege een te dunne laag aarde bij het planten.

Mond- en Klauwzeer in Nederland, dus desinfecterende matjes voor de entree in

Bekkerstraat en Goedestraat.

2002

6 juli wordt een bankje geplaatst (Kees zun bank) ter herinnering aan de eerste voorzitter van de bewonersvereniging, Kees van Gool, die eerder dit jaar na een kort ziekbed is overleden.

2003

Eerste Nieuwjaarsborrel. Aan het kippenhok wordt een stuk tuin

toegevoegd. Meteen dat jaar al vogelpest in het land. Gelukkig blijft het onze kippen bespaard.

2004

Indische loopeenden worden aangeschaft en ruimere konijnenhokken worden gebouwd.

2005

Weer opnieuw bijen bij de vijver dankzij imker Ton van Impelen. Voor het eerst de combinatie Bickershofse plantenruilbeurs met de gemeentelijke 'Groendag'.

2006

Berna de geit verhuist naar het Julianapark omdat ze daar speelmaatjes heeft.

2007

Lekkende vijver gerenoveerd waarin de vroedmeesterpadden en andere kikkervisjes floreren.

2008

Chiel Reek krijgt als zelfbeheerder van het eerste uur een Domtoren in het goud uit handen van burgemeester Wolfsen op de eerste GroenmoetjeDoen!-dag, die in de Bickershof wordt geopend. Ook Rudolf de Boskuil die jaren lang in onze kas planten voor het Griftpark heeft opgekweekt, kreeg deze onderscheiding die dag ook.

2009

In dit jaar veel aandacht voor de doorgangen naar fietsenstallingen aan Goedestraat en aan de andere kant de Bekkerstraat en het al dan niet plaatsen/afbreken van ramen en muren van woningen rondom de hof. Discussies over het verstoren van de rust, teveel licht voor vleermuizen en intensief onderhoud van de tuin.

2010

Met een bijdrage uit het Leefbaarheidsbudget wordt een gemozaïekte en ingegraveerde paal met spreuk van Peter Peels door kunstenaars Marja Snoek en Judith Groeneweg onthuld.

Joyce Parlevliet krijgt Domtoren in het goud voor haar werk als ambassadeur van zelfbeheer van openbaar groen.

Het bestuur buigt zich over toekomstig beheerplan.

2011

De Krakeling bestaat 30 jaar en ze hebben een tijdscapsule gemaakt die in de tuin wordt begraven. De Postcodeloterijprijs die in een straat in de wijk gevallen is, levert ons een bijdrage uit het Oranjefonds op waarmee ondermeer bordjes voor de kruidentuin, een App voor de rondleiding, bankjes en tafels worden aangeschaft. Rob van der Steen (ecologisch hovenier) wordt ingeschakeld om het werk aan de tuin op de werkzondagen te begeleiden.

2012

In mei wordt de esdoorn achter Bekkerstraat 10-12 geveld. De stam wordt in planken gezaagd en te drogen gelegd in de fietsenstalling.

Er wordt gewerkt aan het plaatsen van zonnepanelen bij de flowforms , een lang gekoesterde

wens die met behulp van het Rabobank Stimuleringsfonds in vervulling kan gaan. En iedereen zet zich in voor het jubileumfeest en alles wat daarbij komt kijken om de tuin op zijn mooist te presenteren.

... en er gebeurde in die 25 jaar natuurlijk nog veel meer, te veel om op te noemen.....

Er was internationale belangstelling voor de hof. Er werden rondleidingen gegeven voor groepen belangstellenden uit Duitsland, Zweden, Denemarken en België.

Er werden in samenwerking met VELT (vereniging voor ecologische leef- en teeltwijze) lezingen gegeven.

Een presentatie werd gehouden over permacultuur, een van de leidende principes in de Bikkershof .

En last but not least: er werd gewerkt, gerepareerd, uitgebouwd, geplant en geoogst, gespeeld en gepraat, gemusiceerd en gezongen en daar gaan we mee door!

Kom gerust eens binnen!